

انوار التجويد

ليکوال: قاري ربي گل شينواري

د کتاب ځانگړنې

کتاب نوم:	انوار التجويد
ليکوال:	قاري رېدي گل شينواري
دیزاین چارې:	طيب الله نظيرزاده
چاپ کال:	۱۴۰۴ هجري لمريز
چاپ شمېر:	۱۰۰۰ ټوکه
خپرنډوی:	سهار خپرنډويه ټولنه. جلال اباد
	احساس خپرنډويه ټولنه - جلال اباد

د چاپ د هر ډول چاپ او خپراوي حقوق د خپرنډويه ټولنې سره خوندي دي.

د ترلاسه کولو پته:

سهار خپرنډويه ټولنه. اسحاقزی مارکېټ، لاندې پور، جلال اباد.

اړیکه: ۰۷۷۳۱۵۳۶۳۲/۰۷۷۹۲۷۳۳۴۵/۰۷۸۹۹۰۴۵۷۷

احساس خپرنډويه ټولنه - اسحاقزی مارکېټ، لاندینی پور، جلال اباد ښار
کابل: اکسوس کتابپلورنځی، مازیگر کتابپلورنځی، علمي کتابپلورنځی، مستقبل
کتابپلورنځی، سروش کتابپلورنځی، سمون کتابپلورنځی، جهان دانش کتابپلورنځی.
لغمان: قاري حبيب الله عزيزي کتابپلورنځی، چهارباغ بازار، مدینه مارکېټ.
خوست: رڼا کتابپلورنځی

پکتیا: علمي کتابپلورنځی، ماشاء الله کتابپلورنځی.

پکتیکا: مجاهد کتابپلورنځی

هلمند: تاج منور کتابپلورنځی.

ڊالی!

د دار القراء مدرسي له خوا ټولو مسلمانانو ته ډالی.

لړليک

- 1 تقریظ
- 1 مقدمة الكتاب
- 2 د اسماني کتابونو په برخه کې لنډ معلومات
- 4 قرآنکریم د ابوبکر رضی الله عنه په دور خلافت کې
- 4 قرآنکریم د حضرت عثمان رضی الله عنه په دور خلافت کې
- 5 د علم تجوید تاریخ ته کتنه
- 6 د علم تجوید او علم قراءت تر مینځ فرق
- 7 د علم تجوید د امامانو تاریخ او حالات زندگی ته کتنه
- 12 د امور محرمه او مکروهه بیان
- 13 مراتب القرائت و مذاهب القراء
- 14 په اواز او ساه کې فرق
- 19 د اعوذبالله او بسم الله بیان :
- 26 مجموعي طور باندې ابتداء په درې قسمه ده:
- 29 د لحن بیان
- 30 د حرف تعریف
- 31 د غابونو بیان
- 33 د مخارجو بیان
- 35 د مخارجو تعداد
- 36 د مخرج معلومولو طریقه
- 37 ابتداء مخارج
- 38 فرق په مینځ د الف او همزه کې
- 46 د صفاتو بیان
- 46 په حروفو کې د صفاتو اهمیت
- 47 د صفات ډولونه
- 53 په دې حروفو کې قلقله په پنځو مرتبو سره کېږي:

55.....	صفات لازمه په اعتبار د ضعف او قوت
55.....	د صفات عارضه و بیان
56.....	د لام د قاعدو بیان
57.....	د راء د قاعدو بیان
59.....	د حروف مفخمه د تفخیم په لحاظ تفاوت او مراتب
59.....	د نون او میم مشدد بیان
59.....	د نون ساکن او تنوین بیان
61.....	د حروف اخفاء مراتب
64.....	د لام تعریف بیان
64.....	د ادغام بیان
69.....	د ادغام موانع
71.....	د اظهار چولونه
71.....	د همزې بیان
73.....	د همزې وصلې د حرکت بیان
75.....	مد فرعی په «۹» قسمه دی:
78.....	د های ضمیر بیان
80.....	د اجتماع ساکنین بیان :-
82.....	د وقف بیان:
91.....	د لهجې او طرز بیان

تقریظ

بسم الله الرحمن الرحيم
 الحمد لله رب العلمين والصلوة والسلام على سيد القراء والمقرئين محمد واله
 وصحبه اجمعين
 وبعد خادم القرآن والسنة الحافظ القارى المقرئ ريدي گل (شينوارى) حفظه
 الله ورعاه د علم التجويد متعلق يوه بهترينه مجموعه تياره کړې ده ، چې نهايتاً
 مختصره او جامع ده ، د دې نه استاد ، شاگرد او عوام الناس وروڼه هم استفاده
 کولى شي ، رب العلمين دې دا مجموعه د خپل رضا لپاره ذريعه وگرځوي .
 وصلى الله وسلم على سيدنا محمد واله وصحبه اجمعين
 قاري محمد امان المدني فاضل كلية القرآن الكريم جامعه سراجيه . مدينه
 منوره

مقدمه الكتاب

الحمد لله الذى زين القرآن بعلم التجويد والفلک بالقمر والنجوم والرجال
 بالحاء والنساء بالزوائى وزينة المسلمين بالقرآن الكريم ، والصلوة والسلام على
 سيد النبیین والمرسلين وخير الانام ومنبع العلوم والعقول والاداب ، محمد
 مصطفى وعلى اله واصحابه اجمعين
 اما بعد : دا کتاب انوار التجويد ، د دار القراء عالى مدرسى د علم التجويد شعبى
 دنشرا توځانگى په همکارى دمختلفو کتابونو جواهر النقيه ، النفحة العنبريه
 ، نهاية القول المفيد خصوصاً د کتاب الوجيز فى علم التجويد مصنف استاد
 القراء حضرت مولانا قارى حفظ الرحمن عثمانى غفر الله له شخصه
 راغونډ او ترتيب شو په دى اميد چې الله تعالى نفع مند وگرزوى دا کتاب
 شائقينو د علم التجويد لپاره ، هيله مند يم چې هيرمونکړى پخپلو دعاگانو کوى

د اسماني کتابونو په برخه کې لنډ معلومات

د اسماني صحیفو او کتابونو تعداد (۱۰۴) دی چې د دې څخه اکثر صحیفې او کتابونه مفقود شويدي، په سیدنا حضرت موسی علیه السلام باندې چې کومې صحیفې نازل شويدي د هغې تعداد پنځه دی، چې په تورات موسوم شويدي، کله چې بخت نصر په فلسطین حمله وکړه د لوت مار او قتل په نتیجه کې ټول تورات ضائع شو تقریباً سل کاله پس یو عالم بیا قلم بند کړو اوڅه وخت پس رومي بت پرستو بیا حمله وکړه او مکرره تورات یې یوه یوه نسخه ولټولو او ختم یې کړو اوس چې کوم د تورات نسخې دي، دا د حافظې او یادښت په ذریعه دریم ځل مرتب شويدي.

انجیل په سیدنا حضرت عیسی علیه السلام باندې نازل شويدي او د ده معنا ده خوشخبري، ځکه چې پدې کې د حضرت خاتم الانبياء د بعثت خوشخبري اورول شوې ده، حضرت عیسی علیه السلام د خپل بعثت څخه څلور کاله وروسته په ځمکه موجود وو او بعداً د الله تعالی په امر اسمان ته اوچت شو او په دې څلورو کالو کې هم د رومي پولیسو د ویرې پټ وه او ده ته داسې موقع نه حاصلېده چې په خلاصه توګه لوی مجموعې ته خطاب او بیان وکړي او په ده باندې د ایمان راوړلو والا و تعداد د لسو یا دوولسو نفرو څخه ندي زیات شوي نو په داسې حالت کې د انجیل د کتابت سوال هم نه پیدا کېږي او موجوده نسخې د انجیل د حضرت عیسی علیه السلام اصل ژبه هم نه بلکې یوناني ژبه باندې ترجمه ده او انجیل په څلورو نسخو (۱ متی) ۲ (لوقا) ۳ (یوحنا) ۴ (مرقس) کې راغلي او د دوی ترمینځ هم په متن کې اختلاف او تضاد موجود دي په سیدنا حضرت داود علیه السلام باندې زبور نازل شوی دی او د ده هم دغه حال دی. النفحة العنبرية ص ۳۴

په سيدنا حضرت محمد مصطفى صلى الله عليه وسلم باندې قرآنكريم نازل شوى دى، دا يو اسماني محفوظ كتاب دى لكه الله تعالى فرمايي (انانحن نزلنا الذكر وانا له لحفظون)

اغاز د نبوت يعنې د قرآنكريم شروع په سنه (۶۱۰) عيسوي د رمضان المبارک مياشت كې په جبل نور يعنې غار حراء كې شوى دى، د اولې وحې الفاظ دا دي (اقراء باسم ربك الذى)

د نبي عليه السلام عمر مبارك په دغه وخت كې په قمري حساب سره څلويښت كاله ؤ؛ د قرآنكريم د نزول موده (۲۳) كاله او اخري وحې په سنه ۶۳۳ عيسوي د نبي عليه السلام د وفات څخه نهه (۹) ورځې مخكې د سورة توبې اخري دوه ايتونه دي. النفحة العنبرية ص-۲۷

د قرآنكريم د كتابت لپاره نبي عليه السلام يوه مستقلة شعبة د جليل القدر صحابه كرامو څخه تعين كړې وه چې كاتبان وحې ورته ويل كيږي، چې العراقي په منظومه سيرت كې / ۴۲ / دوه څلويښت ښودلى دى، لكه فرمايي (وكتابه اثنان واربعون) د نبي عليه السلام د كاتبانو تعداد دوه څلويښت ؤ، النفحة العنبرية ص-۳۰ او په حديث شريف كې هم څلور راغلي دي، وعن انس قال: جمع القرآن على عهد رسول الله صلى الله عليه وسلم اربعة (ابى بن كعب ومعاذ بن جبل وزيد بن ثابت وابوزيد) قيل لانس من ابو زيد قال احد عمومى - متفق عليه)

له انس رضى الله نه روايت دى چې رسول الله صلى الله عليه وسلم په زمانه كې څلور كسانو قرآن مجيد جمع كړى ؤ: معاذ بن جبل، زيد بن ثابت، ابى بن كعب او ابو زيد. له انس نه پوښتنه وكړى شوه چې ابو زيد څوك دى؟ هغه وويل: زما يو تره وو. مشكوة جلد ۴/ ص ۵۶۶

قرآنکریم د ابوبکر رضی الله عنه په دور خلافت کې

د مسيلمه کذاب سره د یمامه په جنگ کې چې اوه سوه (۷۰۰) حفاظ او قراء حضرت شهیدان شول او په دغه وخت کې قرآنکریم د صحابه ؤ سره حصې حصې موجود وو نو ابوبکر رضی الله عنه د عمر رضی الله عنه په مشوره او غوښتنه د حضرت زید بن ثابت په واسطه قرآنکریم ټول جمع او منظم کړو چې دې ته جمع صديق وايي. دغه مصحف د ابوبکر رضی الله عنه سره وه د دوی تر وفات پورې او د دوی د وفات څخه وروسته عمر فاروق رضی الله عنه سره وه، د عمر فاروق د وفات څخه وروسته حضرت حفصی رضی الله عنها سره ؤ. بخاری ص ۱۹۳، النفحة العنبرية ص ۳۳

قرآنکریم د حضرت عثمان رضی الله عنه په دور خلافت کې

په شام او عراق کې چې کله په قراءه کې تشویش ناک اختلاف پیدا شو او یو پر بل خپل قراءه لره اصح ښودلو نو حضرت عثمان رضی الله عنه د حفصی رضی الله عنه څخه د قرآنکریم مصحف طلب او د حذیفه رضی الله عنه په غوښتنه او مشوره یې داسې مصحف ترتیب او منظم ولیکه چې د ټولو قراءت متواتره لره ثابت او اماده شو او د لغت د مشکل په برخه کې د قریشو لغت ته ترجیح ورکړل شوه او دې کار لپاره حضرت عثمان رضی الله عنه حضرت زید بن ثابت، عبدالله بن زبیر، سعید بن العاص او عبدالرحمان بن الحارث تعین کړه.

دې حضراتو پنځه نسخې ترتیب او ولیکلې او حضرت عثمان رضی الله عنه پنځو ځایونو ته د پنځو ممتازو صحابه ؤ معلمینو سره ولېږلې، هغه ځایونه دا دي: ۱: مدینه منوره ۲: مکه مکرمه ۳: شام ۴: کوفه ۵: بصره، دې ته جمع عثمانی وايي. النفحة العنبرية ص ۳۹

او نور خدمت لکه حرکات، سکانات وغیره حجاج بن یوسف رحمه الله ورکړي دي.

د علم تجويد تاريخ ته کتنه

د قرآني حروفو د عربي مخارجو او د دوی د اداء په فصیح طریقه او د وقف او ابتداء قواعد او دغه شان د علم قرائت اختلافي وجوهو با قاعده ترتیب او تدوین خو نه د حضور صلی الله علیه وسلم په زمانه کې او نه د دې څخه بعد زمانه کې ثابت دی، دغه شان کوم مستند روایت څخه دا هم ثابت نه دی چې د حضور صلی الله علیه وسلم یا د دوی څخه بعد تابعینو عظامو د مخارجو او صفاتو لره د کتاب او مجموعې په شکل کې ضبطولو پروگرام کړی وي، دغه حال د فقې، عربیت، تفسیر، ادب، معانی، بیان او علم بدیع هم دی، پدې مقدسو زمانو کې د دې علومو مکمل طور باندې تصنیف د کتاب یا مجموعې په شکل کې نه دی شوی، د دې وجه دا وه چې د اسلاف عظامو رحمهم الله په یادو، د علومو حاصلولو اهتمام زیات ؤ او هم یې قوت حافظه قوي وه، چې کله اخر وخت کې حافظې کمزورې شوې او د اهل عربو په شان اهل عجم هم د اسلام په مقدس دین کې داخل شو او اسلامي فتوحات زیات شو او اهل عجمو ته هم د کتاب حمید د تلاوت نوبت ورسېده، دا چې عجم اهل زبان نه ؤ، له دې وجې نه د عربي قواعدو سره نا آشنا ؤ، پدې وجه د هغې زمانې قراء او علماء د صحي اداء قوانین او قواعدو لره د تعبیر او بیان په سانچه کې واچول، چې د هغې په وجه اهل عجم هم د صحي عربي په اداء باندې قادر شول او د دې قیمتي خزانې څخه مالامال شو، که نه چېرته اهل عجم او چېرته قرآن عربي. د دې څخه وړاندې اهل عربو کتاب حمید د خپل فطري ملکي او پیدایښتي لیاقت موافق لوستلو، دا چې عربي د دوی مورنۍ ژبه وه، دوی لره د قواعدو او ضوابطو ضرورت نه ؤ، د ټولو نه اول امام خلیل بن احمد بن عمرو بن تمیم البصری الفراهیدی النحوی المقرئ الازری پخپل تصنیف د کتاب العین په شروع کې د مخارجو صفاتو او د حروفو د القابو او اسماءو حلقیه، لهویه، شجریه وغیره ابتداء تقریباً

PREVIEW

You've reached the end of the preview.

Purchase the full book to continue reading.

Buy this book - ketabton.com

<https://ketabton.com/books/nOSW5rZZLZI>

